

Metlikovič Milica

Poštnina plačana v gotovini.

Angelček

slovenski
mladini

Letnik 37 * 7 * 1928/29

Vsebinska k 7. številki: Lgh: Kako je pri nas v šoli. — Matko Krevh: Zaba. — Janko Samec: Zloba. (Pesem.) — Fran Radešček: Roža življenja. — Telovadec. — Bogomil: Dragi Marijini otroci! — Uganke, skrivalice in drugo.

Razpis nagrade.

Kot nagrado za rešitev vseh zagonek v Angeljčku št. 7 razpisujemo: primerno mladinsko knjigo, kot si jo rešilec sam izbere, ali vezan Vrtec in Angelček 1922, 1925/26, 1926/27, 1927/28, ali molitvenik »Pri Jezusu« (z zlato obrezo). Nagrado pa more dobiti le en rešilec, ki ga določi žreb.

Uprava Vrta (Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 80) ima še nevezan Vrtec 1922 (Din 7), 1925 (Din 10), 1926 (Din 14), 1926/27 (Din 14), 1927/28 (Din 14), nevezan Angelček 1921 (Din 4), 1925 (Din 6), 1926 (Din 8), 1926/27 (Din 8), 1927/28 (Din 8), vezan Vrtec 1922, 1925, 1926, 1926/27, 1927/28 in vezan Angelček 1919, 1921, 1922, 1925, 1926, 1926/27, 1927/28.

V Jugoslovanski knjigarni se dobe poleg navedenih še Vrtec (vezan) 1910, 1911, 1913—1917, 1921; Angelček (vezan) 1895, 1906, 1908, 1912—1916, 1923.

Vrtec s prilogo Angelček (10 številok) stane za leto 1928/29 Din 22, Angelček sam Din 8.

Urednik in izdajatelj: Jožef Vole, stolni kanonik v Ljubljani, Pred škofijo št. 8.

Rokopisi in rešitve naj se pošiljajo na »Uredništvo Vrta in Angelčka« v Ljubljani, Pred škofijo št. 8.

Naročnino sprejema »Uprava Vrta in Angelčka« (dr. Jožef Demšar) v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 80. Čekovni račun uprave št. 10.470.

Za Jugoslovansko tiskarno v Ljubljani Karel Čeč.

Zagonetke v 6. številki so prav rešili: Štular Franc v št. Vidu, Zinka Kronegger v Novem mestu, Jan Lovro, Zupanc Janko, Arnšek Franc in Ivanuša Franc v Veržeju, Marica Žirovnik, Dragica Grohan in Daro Dolar v Kranju, Branka Prica v št. Petru pod Sv. gor., Čač Stanko, Rodič Rajka, Ivan Čampa, Ceda Kraljič, Emil Babenek, Anica Berčič, Darko Matjašič, Saša Noč v Ljubljani, Jos. Trop v Varaždinu, Cita Fux, Amalija Papič in Marija Kompare v Metliki, Ivanka Seršen v Domžalah, Marjan Romih, Ružka, Ljubček, Sandi, Svetko, Boris, Dušan Uderman in Tonica Grabner v Novem mestu, Elza Jan v Celju, Brenčič Marija v Podlipi pri Vrhniki, Dobena Ivan v Ptujju, Majda Škerbenjek v Rušah, Jug Franjo v Studencih pri Mariboru, Drago Florjančič v št. Petru pri Novem mestu, Mlačnik Ivan v Podpeči pri Prevaljah, Loške prijateljice in naročnice Vrta in Angelčka, Stojan Skitek, Jožef Platošek, Bronislav Gajšek, Jožef Zohar, Zora Šergan, Frančiška Vrčnik, Ela Kajta, Berta Horman, Ladi, Karolina Vrmočnik v Štorah, Vernik Ferdo, Kalin Angel, Bulovec Janko, Černelha Janko, Bergant Ljubko, Pocihar Joško v Šiški, Silvo Vončina, Ljubljana.

Zreb je določil nagrado Berti Horman.

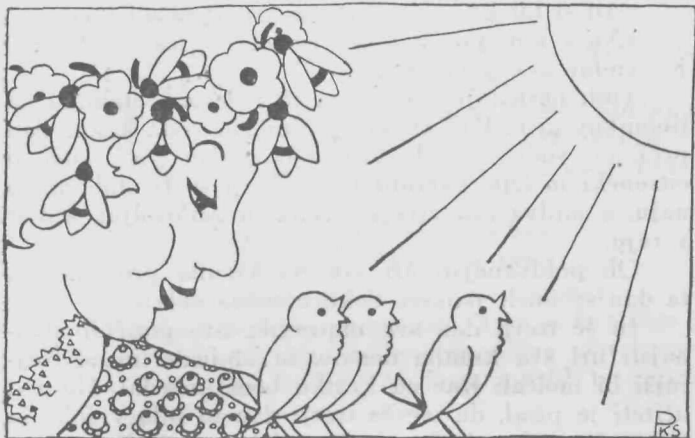
Beseda ugankarjem.

Vprašal sem nekatere mlade glavice, zakaj jih nikoli ne srečam na platnicah naših listov. Nekateri so rekli: »Ne ljubi se nam!« Drugi pravijo: »Ah! To je preneumno!« Tretji tožijo: »Uganke so pretežke.«

— Veste, kaj je dejal rajni dr. Prešeren, največji slovenski pesnik? »Pečena, ljubček, piščeta na sveti nikomur niso v usta priletela.« Še v »Pratiki« se moraš toliko potruditi, da knjižico narobe obrneš, če ne moreš uganke rešiti. Pri nas je treba pa delati z glavo, ne samo z rokami in z očmi. Preberi ime uganke: istopisnica, spreminjevalnica, preštevalnica. Že ime ti mnogo pove. Potem preberi vestno, kar imaš pri uganke napisano. Če je slika, pregledaj sliko kar se da natančno.

Vzemiva za danes na piko spreminjevalnice. Teh je več vrst. Na primer: moraš iz danih besedi narediti nove besede. Imaš besedo »botra«. Nove besede bi bile: tabor, torba. Ako moraš po eno črko pridejati in tako dobiti novo besedo: prt — prst, pet — pest, krst — krov. Ako moraš po eno črko izpustiti in mesto nje poiskati novo: peč: pe —; peč: krst: kr—: kri; lok: lo—: los; sem: se—: set; Iva: iv—: Ivo; kos: ko—: kos; lak: la—: lat. Zdaj pa pride novo navodilo: nove črke naj ti povedo ime lepe čednosti. Sestavi te črke pa dobiš čistost. Vidiš, zato moraš pa paziti, kakšne črke boš privzemal. Saj bi sicer lahko vzela mesto peč ped, pek, peš.; mesto lat lan, las itd. Vidiš, zagonetke niso v listih brez pomena. Z reševanjem se umi bistri.

J. L.

Lgh:

Kako je pri nas v šoli.

7. V marcu.

Hvala Bogu! Zdaj vsaj ni več tiste dolgočasne teme, puste megle in tistega strupenega mraza!

Toda to pa moram povedati. Kako težko je zdaj računati, kako težko gledati v knjigo, kako težko pisati naloge, ko pa zunaj tako lepo sije solnce, ko se na livadah prebuja cvetje in se nad njim prepeljavajo pisani metulji, na njivah se pa že zbirajo kmetje na pomladansko delo. Vse je zdaj zunaj na prostem; kaj čuda, če tudi šolar zahrepeni ven! Seveda, prav bi rekel: lahkomiselni šolar, ki ne upošteva, da dandanes še drvar brez znanja ni za ta svet. Tako nam venomer pripovedujejo v šoli.

Pa me je vkljub vsemu premagala skušnjava. Z menoj vred je bil pa premagan tudi Korenov Peter. Šla sva na Robnikov grič. Ob vodi sva postavljala mlinčke, iz vrh sva si delala piščalke, šopek cvetja sva si vsak pripela na klobuk in od daleč sva gledala na farni zvonik... Ko bo ura udarila dvanajst, bo treba iti domov, da naju kdo ne vidi in da doma ne bodo zaslutili, kje je bila najina šola.

»Ali si bil kaj vprašan?« so me vprašali doma.

»Nič,« sem povedal po resnici in pravici. Pa me je vendar nekaj zapeklo.

Tudi naslednjega dne sva jo s Petrom mahnila na Robnikov grič. Pod gričem je šumela voda kakor dan prej, ob vodi so rasle vrbe kakor dan prej, rumeni citrončki in lepo barvani lastavičarji so frfotali mimo naju, a midva sva živela srečna in zadovoljna kakor v rajju.

Ob poldvanajsti uri sva pa krenila proti domu; ta dan so imele namreč deklice ročna dela.

In še tretji dan sva napravila isto pot. Ob dvanajsti uri sva krenila domov, in... in... in... Najrajši bi molčal. Kar na kratko bom povedal. Gospod učitelj je pisal, da me že tretji dan ni bilo v šolo, in če me še ne bo, da bo starše zadela kazen. Ne morem dopovedati, kako je potem pri nas grmelo in pri Korenovih je treskalo, kakor bi bil že sveti Jakob v deželi.

Naslednjega dne sva šla seveda s Petrom v šolo. Tam sem pa užil sramote, da me še danes pogreje, če se nanjo spomnim.

Zgodila se mi je pa še druga nesreča. Robnikov grič mi je snedel cvetno nedeljo! Butaro bo nesel brat Jožek in on bo zaslužil dva kovača. Jaz pa —? Če ne bo kovačev, kako bom šel pa na šolski izlet?

Korenov Peter je zdaj hud name. Pravi, da sem ga jaz zapeljal v potepanje. Jaz pa mu pravim, da je on mene. Najino prijateljstvo je zdaj hudo skrhano.

Najrajši imam zdaj Drobiževega Jožka. Ata nima več, samo mamu ima še in dva brata. Reveži so pri Drobiževih. Večkrat dam Jožku kaj kruha. On pa meni pomaga pri računstvu. Jej, kako mu gre! Kar nevoščljiv bi mu bil, če bi kaj pomagalo.

Drugačen je pa Janez Murkovič. Pravil sem vam že o njem. Strašno trde glave je. Bere komaj za silo, računiti ne zna nič, piše pa tako, da stoje črke kakor razvaljen plot. Res je sirota. Zadnjič sem mu hotel pomagati pri krščanskem nauku. Vprašan je bil deset božjih zapovedi. Šlo je: »Prva..., druga..., tretja..., četrta, četrta, četrta...« Tam se mu je pa ustavilo.

Pomagal sem mu za hrbtom: »Spo... spo... spo...«

Pa je butil na dan: »Četrta: spovej očeta in mater vsaj enkrat na leto...«

Ali smo se smejali! Okna so se tresla. Komaj smo se pomirili. Kajpak, da ni prav, če se revežu smejemo, pa nismo mogli drugače. Saj so se meni tudi oni dan smejali, ko sem bral:

»Naj človek pol sveta obleče,
najboljši kruh doma se peče.«

Ena sama črka, pa je bilo vse narobe!

Moj brat je v prvem razredu. Tam se še tožijo med seboj. Toda zdaj jim jo je gospodična učiteljica zasolila. Rekla jim je: Kdor bo koga zatožil, bo zaprt, in kdor bo zatožen, bo tudi zaprt.«

Pri nas pa tožiti več ne znamo. Če si pa sami med seboj račune poravnavamo, pa gospod učitelj hitro zve in nam dá še kaj za nameček.

Velika noč se bliža. Jaz se že učim piruhe sekati. Toliko repe in krompirja sem že razsekal, da me več ne puste v klet. Tudi dobro. Sem bil že večkrat doli (zaprt). Poznam jo dobro.

Zdaj vam pa vsem voščim dosti piruhov. In pa Bog vas varuj, da bi jaz prišel med vas. Ob vse piruhe bi bili...

Matko Krevh:

Žaba.

Ali ste že videli žabo? — Ná — smeh po vseh klopeh! Le krohočite se! Jaz pa stavim deset vreč najdebelejših orehov in koš lešnikov povrhu, da tiste žabe, ki sem jo videl jaz, ko sem šel k Sveti Barbari v Slovenskih goricah k skušnji, vi še niste videli. No, zdaj se pa smejte, če se morete! Ali ste jo videli? — No, torej!

Vprašujete me, kaj sem iskal pri skušnji. Ali sem še učenec ali morda že gospod nadzornik ali celó gospod dekan? — Žal, nisem ne eno ne drugo. Samo

prijaznemu vabilu gospoda župnika od Svete Barbare sem se zelo rad odzval, da namreč poslušam pri skušnji in obedujem pri njegovi mizi. Gospod župnik je za dve glavi večji gospod nego jaz, zato sem se vabila zelo razveselil, ne toliko zaradi skušnje, ker sem skušenj že sit (zaradi neprijetnih spominov!), marveč zaradi obeda. Vedel sem, da bom opoldne lačen — kdo bi tega ne vedel? — zato sem se v duhu in želodcu veselil obeda. Pa ne mislite, da sem kak požeruh! Bog varuj! Razodenem vam skrivnost: z gospodi namreč zato rad obedujem, ker že kolikor toliko znam jesti po gosposki, to je z nožem v desnici, z vilicami pa v levici. Ne, tega pa ne zna vsak!

Ali ste bili že kdaj povabljeni h gospodu učitelju ali gospodu župniku na obed? Kaj ne, še zdaj vas zalije rdečica, ko se spomnite vseh nerodnosti, ki so se vam takrat pripetile. Le pomislite, kako ste pri vstopu tresnili z vrati, da so zažvenketale vse šipe. Preden ste se nerodno priklonili, ste se spotaknili ob preprogo; toliko, da niste padli. Pozdrav ste komaj izjecljali. Obrisati bi se bili morali, pa ste robec doma pozabili. Sitno, kaj ne? Ali ste kaj molili in kako? Na odkazani sedež ste se vsedli ter pri tem butnili s kolenom mizi v nogo, da se je vse na mizi zazibalo. Žlica vam je padla na tla in ko ste jo hoteli pobrati, ste tresnili z glavo ob mizni rob. Pri juhi ste se spekli v jezik, da so se vam oči zalile s solzami. Nož in vilice ste vzeli v roke tako, da je bilo rezilo in zobje zgoraj, ročaja pa spodaj. Ali pa ste škrtali z nožem po krožniku, da je šlo skozi ušesa. Meso vam je padlo na namizni prt, ki ste ga povrhu še polili z omako. Ali naj vam še nadaljujem z opisom vaših nerodnosti? Vročje vam je postalo, kaj ne, tako vroče, kakor je bilo meni takrat, ko sem šel k Sveti Barbari k skušnji, ali bolje, na obed. O, pa takrat nisem bil prav nič neroden! Nasprotno: svojo ulogo sem rešil v vsakem oziru sijajno. Kdo bi se čudil, saj sem v najhujši vročini pri-sopihal na hrib. Dà, bila je julijska vročina!

Sveta Barbara stoji precej visoko v hribu na spodnjem koncu Slovenskih goric. Razgled s tega hriba je prekrasen. Kdor more, naj si ga ogleda! — Takrat

pa, na dan skušnje mi res ni bilo za razgled, ker sem kar medlel od žeje.

Žeja je žeja! Če pride, se je ne moreš ubraniti, dokler je ne pogasiš. Toda ravno v tej točki je treba previdnosti in premagovanja. Alkohol je strup, ki žeje ne pogasi, marveč jo še poveča. O tem so vas gotovo poučili že vaši dobri vzgojitelji. Zmernosti pa je treba tudi pri vodi, kadar ste razgreti ali kadar ste jedli kaj takega, na kar ni zdravo takoj piti vodo, na primer pri kolinah. »Ah, koline!« vzdihujete vi.

Toda jaz trdim še nekaj: so slučajji, ko človek — žejen, da se mu usta sušijo — pri največjem premagovanju ne more piti vode. Boste rekli: »Slaba šala je to! Če je nima, je res ne more piti.« — To že davno vem, vendar ostanem pri svoji trditvi. Radovedni ste, kajne?

Na svojem potovanju k Sv. Barbari se mi je nekaj takega pripetilo.

Odromal sem od doma kar peš. Sicer me je čakala dve uri dolga pot, vendar se je nisem ustrašil; saj me poznate! Pešhoja je zdrava, četudi ne več moderna. Tudi težavna je včasih. Kaj zato! Pa je zato zanimivejša. Na svojem potovanju k Sveti Barbari so me pa zadele tri težave: vročina, žeja in — zašel sem. Rekel sem že, da je bila julijska vročina, torej mi tega ni treba dvakrat praviti. Vročina je povzročila žejo, žejo pa je nategnila — pst, povem pozneje! Samozavestno sem jo mahnil čez hrib in dol, nalašč po drugi poti kakor navadno. Še vprašati nisem hotel ljudi za pot, samo nagovarjal sem jih z »Bog daj srečo dobro!« kakor je tod navada.

Kmalu mi je postalo vroče, da sem moral odpeti suknjo in telovnik. »Čakaj!« sem si mislil, »podam se v hladni gozd ter morda pri tem staknem kakšno gobo.« Sem namreč velik prijatelj teh gozdnih možiceljev. Včasih tudi najdem katerega po pregovoru: slepa kura zrno najde.

Iskal sem torej, iskal — a nisem našel nobene gobe. Pač pa sem zašel, ker sem jo krenil preveč na desno. »Muca zaspana, kaj bo pa zdaj?« sem vzdihnil. Kaj? Vročje mi je postalo še bolj nego prej in ko sem prišel

iz gozda, me je obsijalo solnce tako toplo, da skoro dihati nisem mogel. Le naprej, dokler je še vetra kaj! Lomastil sem po travnatih stezah, nerazvoženih cestah, včasih kar čez drn in strn — toda krščanske hiše nikjer. (Drugih menda pri Sveti Barbari ni, hvala Bogu!) Jojmine, če sem zašel kam v Sibirijo? Vročina je naraščala, žeja pritiskala, da bi bil kar pil iz mlake. Hitel sem naprej, po licu in rokah že skoro ves opraskan. Kaj zato, da bi le prišel do vode! Čez pol ure zagledam streho kmetske hiše. Živijo! Kjer so ljudje, tam je voda. In res! Kmalu sem došel do — studenca. Po razhojeni poti, koder so hodili ljudje po vodo in gonili živino napajat, sem sodil, da je studenec dober. Ne vem, če je vsem čitateljem »Vrtca« in »Angelčka« znano, kakšen je tak studenec v Slovenskih goricah? Pa vam povem — seveda skromno. V breg skopljejo meter do dva metra globok vodnjak, ki ga znotraj obzidajo, zunaj mu pa napravijo nekakšno omaro s streho in z vrati. Poleg ali na strehi leži korec ali žehtar, s katerim zajemajo vodo zase in živino. Živina pije iz korita, ki leži poleg. Pred studencem so pa navadno luže, kar je povsem razumljivo.

In k takemu studencu sem došel. Hvala Bogu, domovina je bila rešena! Studenec je bil ves v senci, zatorej neznansko vabljiv zame, žejnega romarja. Ker sem imel seveda še daleč do Svete Barbare, se nisem bal prehlajenja. Ah, s kakšnim koprnenjem sem stopil k studencu! Tam sem pograbil žehtar ter že hotel zajeti vodo, kar — zamiga nekaj pred menoj! Požene se z lepim lokom v studenec ter izgine v hladni vodi. Bila — je — žaba! Junak sem, toda te preklicane žabe sem se prestrašil zelo hudo, in menda tudi ona mene. Pa vse to je manj ko nič v primeri s tem, kar mi je žaba storila: Vodo mi je skalila, mrcina grda! Mislim, da se je najprej skopala v blatu — po gosposki navadi! — nato se pa šla izprat v čisto studenčnico. Ali je bilo to prav? Ali bi pili vi vodo, v katero je pravkar skočila grda žaba? Ne sovražim žab, ker sem jih že — — nevedoč — jedel; toda bi li pil kalno vodo, v kateri se je na dnu kopalo že sto ali še več žab? In ta predrznost, da mi skoči krak žabji pred nosom v hladno

studenčnico, po kateri sem tako hrepenel! Ali ni bilo to res obupno? »Fej žaba, le sama požri vodo!« sem rekel ter se z junaškim premagovanjem napotil dalje k Sveti Barbari, kjer so mi nudili čiste studenčnice — brez žabe.

Taka je moja zgodba o žabi. Žalostna, kajne? A z njo sem svojo zgorajšnjo trditev dokazal, in zato sem napisal to žabjo povest.

Janko Samec:

Zloba.

Nekoč goloba srečata
 dva vrabčka-potepuha,
 a nič pred njim ne rečeta,
 kot da sta nema, gluha.
 Ko pa dospeta malo vstran,
 brž eden glasno vpraša:
 »Kaj ni res nizek tisti stan,
 ki pošte krog prenaša?« —
 Tedaj povpraša ga golob:
 »Mar tebi tak dopade,
 ki je navzven pobeljen grob,
 pa kar mu vseč je — ukrade?«
 V sramoti vrabec obmolči.
 Sinica z vrha brajde
 pa se zasmije: »Hi, hi, hi...
 Kar išče kdo, to najde!«

Fran Radešek:

Roža življenja.

(Francoska pravljica.)

Nekdaj je živela uboga vdova s sinčkom Henrikom v Nborni koči ob jezeru. Dokler je bila mamica zdrava, Henriku ni sicer kruha preostajalo, a mu ga tudi ni primanjkovalo. Toda v kočo je prišla bolezen in ž njo beda. Iztrgali sta pridni šivilji-vdovi iglo iz rok, a Henriku naprtili poleg žalosti in pomanjkanja še skrb, kako naj preživi sebe in mamico.

Dasi je bil šele sedem let star, vendar mu je lju-bezen do mamice dajala toliko moči, da bi človek od takega otroka ne pričakoval. Nabiral je Henrik drva, ulovil tuintam po kako ribo, pri dobrih ljudeh pa izprosil kako skodelico kozjega mleka. Kljub vsej pridnosti in vnemi pa vendar ni mogel biti kos vsem potrebam v hiši in še streči bolni mamici. Kos za kosom pohištva je končno moral iz hiše, potem perilo in naposled še mamičina obleka. S tem izkupičkom je mogel Henrik kupiti hrane sebi in ljubi mamici, ki je čedalje bolj slabela in končno popolnoma opešala.

Mamica ni mogla več govoriti. Nekega dne se sploh več ni ganila. Njene trudne oči so topo strmele v nizki strop revne kočice. Mali, dobri Henrik je jokal od srčne bolečine, objel mamico okrog vratu in v silni žalosti se mu je utrgal vzklik:

»O, dobra mamica, nikar ne zapusti svojega ubogega Henrika! O Bog, pošlji mi dobro gozdno vilo, da mi ohrani in ozdravi ljubo mamico!«

In dobri Bog se je usmilil pridnega Henrika: vila je stala ob postelji njegove mamice.

»Čula sem tvoje tožbe in visoko cenim tvojo globoko ljubezen do dobre mamice. Zato ti bom pomagala. Toda preskusiti te moram prej.«

»Oh, dobra vila, vse storim za mamico, karkoli mi ukažeš,« je hitro odvrnil Henrik, ves srečen, da more žrtvovati za mamico svoje slabotne moči in jo ozdraviti.

»Vrh tiste-le visoke gore, ki jo vidiš skozi okno, raste roža življenja. Pojdi takoj ponjo! Čuva jo učen puščavnik. Nanj se obrni in dal ti jo bo. Toda povem ti, premagati boš moral velike težave in pot bo dolga in težavna. Dotlej bom pa jaz čula pri mamici, ki ne bo umrla, dokler se ne vrneš. Vztrajnemu Bog pomaga! Pojdi in božji blagoslov naj te spremlja!«

Henrik se je lepo poslovil od vile, poljubil mamico in odšel.

Dolgo je hodil, a gora — kakor da se mu je odmikala. Že je tretjič prenočil ob cesti, utrujenost se ga je lotevala, a misel na umirajočo mamico ga je spodbadala spet in spet, da je vztrajno korakal naprej.

Kar mu priteče nasproti petelin, ki ga je preganjala lisica. Hitro zgrabi Henrik petelina ter ga skrije pod svoj suknjič, lisica pa zdirja mimo. Petelin se mu lepo zahvali in mu ponudi svojo pomoč, kadar bo deček v stiski. Potem se razideta.

Kmalu se znoči in deček spet počije ob cesti. Naslednje jutro je že ob prvem svitanju spet na potu. Kar mu pridrvi nasproti mlada srna, ki jo je lovil velik pes. Urno zgrabi Henrik kamen na cesti in ž njim ubije psa. Srna se potniku lepo zahvali in mu ponudi svojo pomoč, kadar bo v stiski. Potem se razideta.

Naslednji dan zapazi Henrik ob cesti žabo, ki jo je zalezovala velika kača. Urno pograbi Henrik palico in ž njo lopne kačo po glavi ter jo ubije. Žaba se mu lepo zahvali in mu ponudi svojo pomoč, kadar bo v stiski. Potem se razideta.

Po več tednih končno dospe Henrik do brega široke in globoke reke. Gleda sèm, gleda tja, a nikjer ne zapazi nobenega mostu in nobenega čolna. Globoko vzdihne in ves žalosten pomisli:

»O, ko bi imel petelinja krila, da preletim to reko!«

Komaj je to pomislil, že je bil petelin poleg njega. Povabil ga je, naj mu sede na krila. Brez nezgode sta preletela široko reko. Zdaj se pa Henrik lepo zahvali petelinu za pomoč in se razideta.

Po večdnevnem potovanju prispe Henrik do podnožja gore. Po strmem, kamenitem pobočju se vzpenja vedno višje in višje, a zdi se mu, da je še vedno na podnožju gore.

Kar zagleda pred seboj visok zid, ki objema goro. Vsi napori, da obide ali prepleza ta zid, so bili zaman. Zgrabi torej kamen in kruši zid po drobcih. Po več mesecih se mu posreči, da izdrobi v zidu majhno luknjo. Kar se zruši ves zid pred njim. Kakor iz tal se pa pojavi pred osuplim dečkom strašen velikan, ki zagrmí nadenj:

»Zakaj si mi porušil moj zid in s svojim pogledom oskrnil moje kraljestvo? Kazni ne odideš.«

Henrik razloži velikanu svoje težave in kdo ga pošilja, da poišče rožo življenja za umirajočo mamico.

Velikanu se deček zasmili, pa mu reče z mirnejšim glasom:

»Dobro torej, naj ti bo odpuščeno. Toda potrgati moraš vse grozdje v mojem vinogradu, ga stisniti in spraviti vino v moje sode.«

Deček obljubi, da stori po velikanovi volji. Stiskalo se mu je srce ob pogledu na velikanski vinograd, ki se je razprostiral po pobočju, kakor daleč je seglo oko. A takoj je šel na delo. Ko je minilo leto in dan, je bil vinograd že ves obran. Vse grozdje je bilo stisnjeno in vino spravljeno v velikanove sode.

Velikan je dečka pohvalil. Občudoval je njegovo vztrajnost in veliko sinovsko ljubezen ter mu je podaril majhno vrečico. Henrik, kot dobro vzgojen otrok, se je velikanu zahvalil za to navidezno malovredno darilo, pa ga je spravil v žep, nakar se je poslovil in plezal dalje navkreber.

Po dolgih mesecih ga je ustavil majhen starček ter ga vprašal, kdo in kaj je ter kam gre. Henrik mu je povedal vse lepo po vrsti in odkritosrčno in hotel nadaljevati svojo pot, a možiček ga je ustavil:

»Vedi, da nihče ne more nekaznovan preko mojega kraljestva. Iz posebne naklonjenosti pa ti ne bom branil prehoda, če mi požanješ vse moje žito, ga spraviš v skednje, ga omlatiš, zmelješ zrne, iz moke pa zmesiš kruh in spečeš hlebce.«

Henrik je skušal s pogledom obseči tisto širo planjavo, na kateri je valovilo zlatorumeno klasje kakor nedogledno morje. V veliki zadregi je bil, a je vendar odločno obljubil možičku, da izvrši ukazano mu delo, pa naj bi trajalo tudi sto let; saj gre za dragoceno zdravje ljubljene mamice.

V treh letih je deček opravil svoje delo: V prvem je bilo že klasje na skednjéh, v drugem zrnje na kamnéh, v tretjem kruhek že v pečéh.

Starček se je Henriku lepo zahvalil ter mu v priznanje podaril tobačnico. Malo čudno je deček pogledal to navidezno neprimerno darilo, ker je odločno sovražil tobak, vendar pa kot dobro vzgojen otrok je ta dar hvaležno sprejel, tobačnico spravil v žep ter se lepo poslovil.

Po več mesecih je prispel na rob globokega brezna, preko katerega ni bilo nobene brvi. Otožno je blodil ob robu in premišljeval, kaj bi mu bilo storiti.

Kar je nekaj za njim zarenčalo in zatulilo. Deček se je urno ozrl in zapazil pred seboj ogromnega volka, ki ga vpraša, kdo in kaj je ter kam gre.

Deček volku vse lepo razloži in ga prosi za pomoč.

»Dobro, tvoja ljubezen do drage mamice mi je vseč. Če mi poloviš vso divjačino v teh gozdovih in jo spečeš, te bom pustil naprej.«

Misel na umirajočo mamico podeli dečku moč, da tudi to obljubi.

Poleg sebe na tleh zapazi lok s puščicami. Dasi nevešč tega strelnega orodja, vendar poskusi, da ubije vsaj kakega zajca. A minejo tedni, ko ne ujame nobene divjačine.

Kar zagleda nekega dne srne, ki se pasejo po jasi. Spomni se one srne, ki ji je rešil življenje. V hipu se srna pojavi pred njim. Takoj mu obljubi, da bo naprosila jastreba za pomoč.

In res, jastreb je pobil s svojim kljunom vso pernato in četveronožno divjačino, deček je samo pobiral in vlačil na kup. V pol leta je bilo vse pobito in pečeno.

Volk se je lepo zahvalil in podaril fantu v znak priznanja preprosto palico. Henrik se je skrivaj malo namrdnil, a kot dobro vzgojen deček se je zahvalil

tudi za to darilo in poprosil volka za svet, kako bi prišel preko prepada.

»Zajahaj palico!«

Čim je deček to storil, je bil že preko prepada.

Po več tednih pride do globokega in širokega gorskega jezera. Kako priti čezenj?

Pa je zamijavkal pred njim velikanski maček. Deček se je nemalo ustrašil, a se takoj zavedel svoje poti in mačku lepo razložil svoje težave. Maček ga je poslušal in rekel:

»Dobro, ako mi poloviš vse ribe v jezeru, ti bom pomagal.«

Henrik je pogledal okrog in videl pripravljeno ribarsko orodje. Najprej je poskusil s trnkom, nato pa še z mrežo, pa vendar, ko je minil teden, ni še imel nobene ribe. Pa se je spomnil žabe, ki ji je rešil življenje. V hipu je že bila pri njem. Obljubila mu je, da bo ona polovila vse ribe v jezeru, on naj jih samo z mrežo priteguje in meče na suho. Komaj mesec dni nato ni bilo v jezeru več rib.

Maček se je prijazno zahvalil za uspešni ribolov in izročil dečku kremplj iz svoje tace, rekoč:

»Kdor se bo popraskal s tem krempljem po čelu, ne bo čutil več utrujenosti in nobene bolečine.«

Henrik se je mačku lepo zahvalil, nato pa sedel na mačka in v skoku sta bila onkraj jezera.

Po mnogih dneh je Henrik srečno dospel v kočo učenega puščavnika na vrh gore. Dobil je tam rožo življenja in prevzet hvaležnosti je starčku poljubil roko.

Nato je zajezdil volkovo palico in v trenutku je bil poleg postelje svoje ljubljene mamice. Dobra vila jo je še vedno čuvala, da ni umrla. Takoj je mamici izročil rožo življenja in mamica je bila spet zdrava. Vila pa je izginila brez sledu.

Henrik je odprl vrečico in mamica je imela novo perilo in obleko, kakršno si je želela in prav tako tudi dobri sinko. Ko je Henrik odprl še tobačnico, se je pognala iz nje krasna hišica in v njej je bilo vsega, kar sta potrebovala. Imela sta tudi mačji kremplj in zato nista bila nikoli bolna. Morda še zdaj živita srečno in zadovoljno.

Telovadec.

„Oj, telovadba — to je —

hm — to je —

zdrava reč!“

Bogomil:

Dragi Marijini otroci!

Skoro vsak mesec ima svoj Marijin praznik. Meseca Smarca praznujemo spomin tistega presrečnega dne, ko je oznanil nebeški poslanec Gabrijel Devici v Nazaretu, da bo postala Jezusova mati.

In angel je prišel k Mariji ter je rekel: »Zdrava milosti polna, Gospod je s teboj, blagoslovljena si med ženami!«

Angel je prišel osebno v človeški podobi iz nebes na zemljo in prva njegova beseda je bil pozdrav. Prav kakor da je hotel nas zemljane spomniti na to dostikrat zanemarjeno obliko vljudnosti.

Dober Marijin otrok bo tudi rad pozdravljal. Vsako jutro bo pozdravil ljubega Boga v nebesih in njegovo dobro mater Marijo. In zvečer spet ne bo pozabil pozdraviti Boga in Marijo.

Pozdravljal bo rad tudi svoje starše. »Dobro jutro, mama! Dobro jutro, ata!« Koliko lepše, prijaznejše in dostojnejše se to sliši kakor pa drzno vpraševanje: »Kje je pa moj zajtrek? Kje je pa kava?« In preden boš šel k počitku, bo tudi pozdravil starše: »Lahko noč!«

Praviš, da te je sram? Ne govori tako! Vljudnosti se nikomur ni treba sramovati. Nadangel Gabriel je ostal nadangel tudi potem, ko je Marijo pozdravil. Prav nič ni zgubil na svoji časti. In tudi ti ne boš nič zgubil na svoji časti, če boš doma starše lepo pozdravljal.

Tudi svojim učiteljem in vzgojiteljem boš prijazno voščil: »Dobro jutro!« ali: »Dober dan!« ali: »Dober

večer!« kakor je pač dnevnemu času primerno. Klobuk boš lepo privzdignil: odkril se boš. Prav tako boš storil pred drugimi ljudmi, če to zahteva vljudnost. Svojemu domačemu duševnemu pastirju in veroučitelju, pa tudi drugim duhovnikom in redovnikom boš pa prijazno rekel: »Hvaljen Jezus!«

Praviš, da si že mnoge tako in podobno pozdravil, pa so šli mimo tebe in ti niso nič odzdravili. Zato da ne boš več pozdravljal.

Nikar tako! Gotovo je bilo tisto ravnanje od ljudi brezobzirno. Morebiti bo kdo tistih celo tole bral in se bo poboljšal. Če pa ne, naj te pa tako ravnanje vseeno ne odvrne, da ne bi bil ti vljuden in dostojen.

Še na en pozdrav te moram prijazno opomniti. Kako pa pozdravljaš svojega Gospoda, Jezusa Kristusa, ko prideš v cerkev in ko odhajaš iz cerkve? Ali se prikloniš dostojno z desnim kolenom do tal? Navadno se otroci ne znajo dostojno prikloniti. Tako se vedejo, kakor bi imeli lesena kolena. Marijini otroci ne smejo biti med takimi nerodneži.

Ko pa greš mimo pokopališča, ne pozabi biti vljuden tudi do onih, ki spijo v grobeh. Saj veš, kako: »Gospod, daj jim večni mir in pokoj in večna luč naj jim sveti! Naj počivajo v miru! Amen.«

Vidiš, to so naši najnavadnejši pozdravi. Ti se jih boš lepo privadil (privadila) in boš povsod s svojo prijaznostjo drugim v lep zgled. Ljubezniv pozdrav je pol hrane, pravi pregovor.

Uganke, skrivalice in drugo.

1. Posetnica.

(A. Starec, Slatnik.)

G

Ivo Trn

Lesce

Ugani, kaj je ta gospod!

2. Spremenitev.

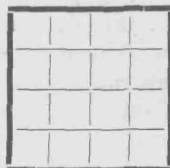
(A. Starec Slatnik.)

b o r
 + + -
 - + +
 + + -
 - + +
 + + -
 k o l

Spremeni „bor“ v „kol“!

3. Magični kvadrat.

(A. D. Ljubljana.)

Vstavi v gorenji kvadrat sledeče črke:

a a a a a a b d d m o o s v v z.

Navzdol in počez iste besede:

ptič, mrčes, posoda, moško ime.

Rešilci in imena rešilcev — ki se sprejemajo le tekom 10 dni po izidu lista in se objavljajo le imena onih rešilcev, ki bodo rešili vse zagonetke — v prihodnji številki.

Rešitve v 6. številki.

1. Križaljka.

          k
 l o v e c
 v a s
       č

2. Vprašanje.

Leta 1492. — Tega leta
 (dne 12. oktobra) je
 Krištof Kolumb
 odkril Ameriko.

3. Naloga.

1	15	14	4
12	6	7	9
8	10	11	5
13	3	2	16

4. Zlogovnica.

Pijanec se spreobrne, kadar se v jamo zvrne.